

»Tebi ni nobena reč prav in nikoli nimaš dosti pik,« se je jezila in mi nakljub napisala pismo takole: »Ljubi — pika. Miklavž — pika. Jaz — pika. Ti — pika. Pišem — pika...« in tako dalje. — »Zdaj imaš menda dovolj pik,« me je še podražila.

Svetoval sem ji, naj pokaže pismo gospodični učiteljici kot priporočilo za — spričevalo.

Sicer pa želim, da bi sestrici Miklavž veliko prinesel; saj je dobrega srca in si bova dobrote gotovo tudi pravično delila, kot delava to vedno, kadar jaz kaj dobim.

Moj lanski božič

Kmalu pride čas, ko bomo brali v šoli tisto prijazno berilce, ki se začne: »Božični prazniki so pred durmi...« Kadar slišim te besede, mi kar zadiši po poticah in kadilu ter me obda prijeten občutek gorkote v domači hiši.

Zlasti mi je v živem spominu naš lanski božič. Pripravljali smo se nanj kot navadno: mi otroci z delom pri jasliah, mati v kuhinji, očka pa je nadziral naše delo.

Božičnega drevesca pri nas nimamo. Očka pravi, da so to navado prinesli k nam z gradov in da nima nikakega pomena, ker je bil Odrešenik rojen v jasliah v hlevu. Tudi božična darila nam razdele starši pred jasliah. Mamica nas pri tem vedno spomni na revščino, v kakršni je bil rojen Odrešenik, in ki je mi ne občutimo. Pred jasliah pojemo božične pesmi in molimo. Res, lepo je pri nas o božičnih praznikih.

V neizbrisnem spominu mi je ostal lanski božič zaradi sledečega dogodka: Že več let stanujemo v grajski stavbi, na pristavi. Nasproti našemu stanovanju, na drugi strani dvorišča, so hlevi, v njih pa nekaj govedi in par konj. Med hlapci in deklami, ki imajo tu opraviti, je bil tudi stari kočijaž Matevž. Ta ni mogel več dosti delati, le na živino je še pazil, zlasti ponoči, ker je spala ostala služinčad v drugem poslopju. Matevž si je postlal kar v hlevu. Ostal je pri hiši, ker je rajnki graščak tako zapisal v oporoki. Matevž je gospodu nekoč rešil življenje. Konji so se splašili, Matevža je vrglo s sedeža in so ga konji vlekli po tleh za seboj, vajeti pa le ni izpustil. Z zadnjimi močmi je vrgel vajeti okrog kola ob cesti in ustavil konje tik pred globokim nasipom. Če bi ne bil naredil tega, bi bila zgrmela kočija v prepad in težko, da bi bil ostal kdo živ. Matevž se je hudo potolkel, a graščaku se ni nič zgodilo. Gospod je Matevža odslej še bolj cenil in v oporoki določil, da mora njegov naslednik skrbeti za starega kočijaža do smrti.

A kot se rado zgodi, se je zgodilo tudi tu. Graščakov sin se ni dosti menil, kako živi stari kočijaž. Dobival je pač hrano kakor ostali hlapci in dekle, a osemdesetletni starček ni mogel uživati vsake jedi. Tožil je dostikrat, da je lačen. Naša mati mu je večkrat nesla skrivaj kak priboljšek, a vedno tega tudi ni mogla, ker sama ni imela.

Na sveti večer smo kadili, škropili in molili po stari lepi navadi po vseh prostorih. Šli smo tudi v hlev, kjer smo imeli mi otroci zadnje čase zajčke.

Tu smo našli ubogega Matevža. V pravih jasliah poleg konj je ležal na slami, odet s staro konjsko odejo. Dvignil se je nekoliko in nam voščil blagoslovljene praznike. Mi smo ga obstopili in oče ga je vprašal, kako mu je.

»E, najbrž je to moj zadnji božič. Včasih se mi je zdelo v hlevu še pretoplo, a zdaj me zebe, ker mi je kri onemogla.«

Matevž se nam je zasmilil. Voščili smo mu praznike in lahko noč ter mislili na ubogega starčka. V kuhinji je rekel oče materi: »Jutri mora Matevž jesti z nami, da vsaj na sveti dan ne bo trpel lakote.«

Vsem se nam je zdelo to dobro.

Še pri polnočnici mi je večkrat prišel na misel ubogi Matevž, ležeč v jasliah pri živinici.

Na sveti dan smo povabili Matevža k nam. A ni mogel vstati. Nesli smo mu tople juhe na ležišče, drugega ni mogel jesti. To se je ponavljalo še nekaj dni.

Končno je stari kočijaž popolnoma obnemogel. Zadnji dan leta je še želel duhovnika, na novo leto popoldne pa je odšel v novo življenje.

Dobro se nam zdi, ker smo siromaku vsaj zadnje dni življenja nekoliko pomagali. Letos za božič pa prižgemo na njegovem grobu svečke in pomolimo za njegovo dušo. Saj nima nikogar drugega, da bi se spomnil nanj.

A. K.

Nekaj šolskih

Korist kravje kože

Učitelj: »Kaj veš o koristi kravje kože?«

Učenec: »Koža drži kravo skupaj, da ne razpade.«

Teto je osrečil

»Potrebno je.« pripoveduje učiteljica, »da ste prijazni z vsakomur in da vsaj enkrat na dan osrečite kakega človeka. Na primer, Mihec, ali si osrečil včeraj koga?«

»Da, bil sem pri teti in ona je bila vsa srečna, ko sem zopet odšel.«

Je že kuhana

»Lepo obleko imaš danes,« pravi učiteljica mali Netki. »Ali je iz surove svile?«

»Ne,« se odreže Netka. »Mama jo je že dvakrat pri pranju prekuhala in je zdaj kuhana.«

Se ne izplača

Karlek se odpravlja v šolo: »Karlek!« mu pravi mati, »saj si še nisi rok umil.«

»Ne izplača se, mama, ker bomo danes zopet s tinto pisali!«

Cvetke iz šolskih nalog

1. Pek je dirjal z ukradeno štruco za možem.
2. Naša šolska soba obstoji iz petih oken.
3. Skoraj na vsakem oglu ulice stoje kostanjarji. Človek skoro ne more mimo njih, ker tako prijetno dišijo.
4. Požar je bil strašen. Na srečo ni zgorelo pri tem nobeno človeško življenje.
5. Lovec hitro ustrelil proti tigru, toda zadene samo rep in ta skoči tuleč pokonci in zbeži v goščavo.
6. V trgu je bila razpisana neoženjena služba nočnega čuvaja.
(Ugotovite nesmisli in napišite stavke pravilno.)